

Uporabna statistika

Gregor Dolinar

Fakulteta za elektrotehniko
Univerza v Ljubljani

15. oktober 2013

Enakomerna porazdelitev

Definicija

Diskretna slučajna spremenljivka X je enakomerno porazdeljena, če nastopi vsaka od vrednosti $x_1, \dots, x_n$ iz njene zaloge vrednosti z enako verjetnostjo, torej

$$f(x_i) = \frac{1}{n}.$$

Binomska porazdelitev

Definicija

Bernoullijev poskus je poskus, ki ima samo 2 možna izida. Običajno privzamemo še, da so Bernoullijevi poskusi, ki jih izvedemo enega za drugim, med seboj neodvisni.

Definicija

Naj bo poskus sestavljen iz n Bernoullijevih poskusov, pri čemer velja:

- ▶ Bernoullijevi poskusi so med seboj neodvisni
- ▶ vsak Bernoullijevi poskus ima samo 2 možna izida, ki ju imenujemo uspeh in neuspeh
- ▶ verjetnost uspeha v vsakem izmed Bernoullijevih poskusov je enaka p

Slučajno spremenljivko, ki je enaka številu uspešnih Bernoullijevih poskusov, imenujemo binomska slučajna spremenljivka.

Definicija

Gostota verjetnosti binomske slučajne spremenljivke X je enaka

$$f(x) = \binom{n}{x} p^x (1-p)^{n-x}, \quad x = 0, \dots, n.$$

Torej je

$$X : \left(\begin{array}{cccc} 0 & \dots & k & \dots & n \\ (1-p)^n & \dots & \binom{n}{k} p^k \cdot (1-p)^{n-k} & \dots & p^n \end{array} \right)$$

Trditev

Če je X binomska slučajna spremenljivka s parametroma p in n , potem je

$$\mu = E(X) = np.$$

Varianca je

$$V(X) = np(1 - p).$$

Primer. Razmerje med spoloma ob rojstvu: moški/ženska = 1.06 (vir: Wikipedia).

Kolikšna je verjetnost, da so v družini s 5 otroki 3 fanti?

Slučajna spremenljivka X je enaka številu fantov v družini s petimi otroki, $P[X = 3] = ?$

Verjetnost p , da se rodi fant, je $p = 0.515$.

$$P[X = 3] = \binom{5}{3} \cdot 0.515^3 \cdot 0.485^2 = 0.321.$$

$$P[X = 5] = \binom{5}{5} 0.515^5 = 0.036.$$

Primer. Digitalni prenos signalov. Verjetnost, da je signal slab, je 10 %.

Kolikšna je verjetnost, da je pri prenosu 20 signalov največ 10 % signalov slabih?